

Sivistysvaliokunnan mietintö n:o 14 hallituksen esityksen johdosta laiksi kuntien kulttuuritoiminnasta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunta on 20 päivänä marraskuuta 1992 lähettänyt sivistysvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi otsikossa mainitun hallituksen esityksen n:o 298.

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina apulaisosastopäällikkö Jukka Sarjala, lainsäädäntöneuvos Arto Sulonen, vanhempi hallitussihteeri Matti Lahtinen ja vanhempi hallitussihteeri Rauno Anttila opetusministeriöstä sekä toimitusjohtaja Matti Ahde Veikkaus Oy:stä.

Lisäksi valiokunta on saanut kirjalliset lausunnot Suomen Kaupunkiliitolta, Suomen Kunnallislitoltta ja Finlands svenska kommunförbundetiltä.

Hallituksen esitys. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi vuoden 1993 alusta voimaan tulevaa kuntien kulttuuritoiminnasta annettua lakia siten, että mahdollistetaan veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarojen käyttö lain mukaisiin valtionosuuksiin ja -avustuksiin vuonna 1993.

Esitys liittyy valtion vuoden 1993 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1993 alusta ja olemaan voimassa vuoden 1993 loppuun.

Valiokunnan kannanotot. Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Näin ollen valiokunta puoltaa hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen hyväksymistä seuraavin huomautuksin.

Helsingissä 8 päivänä joulukuuta 1992

Ehdotetut muutokset kuntien kulttuuritoiminnasta annettuun lakiin aiheutuvat valtioneuvoston periaatepäätöksestä julkisen talouden tasapainon parantamiseksi. Sen vuoksi lisätään muun muassa kulttuuritoiminnan lakisääteisten menojen rahoittamista veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovaroista. Tämä puolestaan johtaa siihen, että harkinnanvaraisten avustusten osuus näistä varoista vähenee. Hyväksyessään hallituksen esityksen sivistysvaliokunta korostaa sitä, että menettelyn tulee olla väliaikainen ja heti valtiontalouden tilanteen niin salliessa tulee palata aiemmin noudatettuun veikkauksen ja raha-arpajaisten tuoton jakoon.

Pidemmällä tähtäimellä tulee pyrkiä siihen, että kuntien opetus- ja kulttuuritoimen lakisääteiset valtionosuudet kokonaisuudessaan maksetaan yleisistä budjettivaroista.

Sivistysvaliokunta toteaa, että erityisesti nykyisessä tilanteessa on tärkeää määritellä valtion harjoittaman kulttuuripolitiikan linja ja tavoitteet. Siinä yhteydessä tulee selvittää myös, mikä on kulttuurin julkisen tuen kehitys ja kohdentaminen. Sen vuoksi

sivistysvaliokunta edellyttää, että hallitus antaa eduskunnalle kulttuuripoliittisen selonteon vuoden 1993 kevätistuntoaudella.

Edellä esitetyn perusteella sivistysvaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksyttäisiin muuttamattomana.

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Jouppila, varapuheenjohtaja Astala, jäsenet Ala-Harja, Aula, Gustafsson, Hacklin, Laakso, Lehtinen, Lind-

qvist (osittain), M. Pietikäinen (osittain), Pykäläinen, Rätty, Suhola, Toivonen, Tykkyläinen ja Virrankoski sekä varajäsenet Lahikainen ja Seivästö.

Vastalause

Lakisääteisten valtionosuuksien määrärahat tulee rahoittaa varsinaisesta valtion talousarviosta.

Esitys veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarojen käytöstä vuonna 1993 kulttuuritoimintalain mukaisiin valtionosuuksiin ja -avustuksiin on aiottu väliaikaiseksi. Väliaikaisesta muutoksesta on helposti vaarassa tulla pysyvä. Muutos

merkitsee tieteen, taiteen, urheilun ja liikuntakasvatustyön sekä nuorisokasvatustyön valtiontuen olennaista supistumista. Samalla kuntien kustannuspaineet kasvavat järjestöjen avustusten pienetessä.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että lakiehdotus hylättäisiin.

Helsingissä 8 päivänä joulukuuta 1992

Marja-Liisa Tykkyläinen
Tuija Maaret Pykäläinen
Jaakko Laakso

Iiris Hacklin
Pekka Rätty

Heli Astala
Erja Lahikainen
Jukka Gustafsson